

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E N J E

**po Zahtjevu za pokretanje postupka podnesenom od strane gospodarskog subjekta
„Novo Nordisk A/S“ Predstavništvo Sarajevo, protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja
Županije Sarajevo , radi ograničavanja tržišne konkurencije**

Sarajevo
Studen, 2008. godine

Broj:01-02-26-023-22-II /08
Sarajevo, 20.11.2008. godine

Na temelju članka 42. točka g), a u svezi s člankom 4. stavak 1. i člankom 10. stavak 2. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05 i 76/07) i članka 108. Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04 i 88/07) u postupku pokrenutom na zahtjev gospodarskog subjekta „Novo Nordisk A/S“ Predstavništvo Sarajevo, zaprimljenog dana 11.06.2008. godine pod brojem: 01-02-26-023-II/08, a po Zaključku o pokretanju postupka broj: 01-02-26-023-7-II/08 od 11.09.2008. godine, protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Sarajevo, Konkurencijskoj vijeće na 76. sjednici održanoj dana 20. 11. 2008.godine, donijelo je sljedeće

R J E Š E N J E

- 1.** Utvrđuje se da Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Sarajevo svojim aktom broj: 05-/08 od 05.05.2008. godine, upućenog svim ugovornim ljekarnama, ograničava i kontrolira tržište usluga izdavanja lijekova na recept osiguranim licima na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Sarajevo, što ima za posljedicu sprječavanje i ograničavanje tržišne konkurencije u smislu članka 4. stavak 1. točka b) Zakona o konkurenciji.
- 2.** Nalaže se Zavodu zdravstvenog osiguranja Županije Sarajevo da u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog rješenja, stavi van snage akt broj: o5-/08 od 05.05.2008. godine i omogući gospodarskom subjektu «Novo Nordisk A/S» i svim ostalim proizvođačima lijekova, čiji se lijekovi nalaze na važećoj Listi lijekova koji se propisiju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Sarajevo, da se njihovi lijekovi izdaju na recept osiguranim licima na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Županija Sarajevo.
- 3.** Nalaže se Zavodu zdravstvenog osiguranja Županija Sarajevo da u ostavljenom roku dostavi na uvid Konkurencijskom vijeću dokaze o izvršenju obveza iz točke 2. ovog rješenja.
- 4.** Zbog ograničavanja i kontrole tržišta u smislu članka 4. Stavak 1. točka b) Zakona o konkurenciji, izriče se novčana kazna Zavodu zdravstvenog osiguranja Županije Sarajevo u visini od 50.000,00 KM i odgovornom licu, direktoru, Mahmutu Đapo u visini od 15.000,00 KM u smislu članka 48. stavak 1. točka a) i stavak 2. Zakona o konkurenciji, koju su dužni platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog rješenja.
- 5.** Odbija se zahtjev gospodarskog subjekta «Novo Nordisk A/S» Predstavništvo Sarajevo u dijelu koji se odnosi na povredu članka 10. stavak 2. točka c) i d) Zakona o konkurenciji kao neutemeljen.
- 6.** Odbija se zahtjev gospodarskog subjekta «Novo Nordisk A/» Predstavništvo Sarajevo za donošenje privremene mjere u smislu članka 40. Zakona o konkurenciji.

7. Ovo rješenje je konačno i objavit će se u Službenom glasniku BiH, službenim glasilima Entiteta i Brčko Distrikt BiH.

OBRAZLOŽENJE

Konkurencijsko vijeće je dana 11.06.2008. godine, pod brojem 01-02-26-023-II/08 zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka u smislu članka 28. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05 i 76/07), (u daljnjem tekstu: Zakon), protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Sarajevo, Ulica Ložionička br. 2, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Zavod) radi povrede članka 4. Stavak 1. i članka 10. stavak 2. Zakona, podnesen od strane gospodarskog subjekta «Novo Nordisk A/S» Predstavništvo u Sarajevu, Trg Solidarnosti br. 2, 71000 Sarajevo, (u daljnjem tekstu: Novo Nordisk ili Podnositelj zahtjeva).

Zaprimljeni Zahtjev nije bio kompletan, te je Podnositelju zahtjeva dana 20.06.2008. i 31.07.2008.godine upućen zahtjev br: 01-02-26-023-1-II/08 i 01-02-26-023-2-II/08 za dopunu istog i uplatu administrativne pristojbe.

Zahtjev je dopunjen 11.08.2008. godine dopisom broj:01-02-26-023-4-II/08, nakon čega je Konkurencijsko vijeće utvrdilo da je isti kompletan i uredan u smislu članka 28. stavak (1) Zakona, te je Podnositelju zahtjeva u smislu članka 28. stavak 3. Zakona, izdalo potvrdu dana 08.09.2008. godine, broj: 01-02-26-023-5-II /08 o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva.

U svom Zahtjevu, Podnositelj zahtjeva, opisuje činjenično stanje i okolnosti koje su razlog za podnošenje Zahtjeva te navodi:

- da je Zavod 14.05.2008. godine dostavio Podnositelju zahtjeva putem faxesa dopis broj: 05-/08 od 05.05.2008. godine, kojim ih obavještava da se od 02.06.2008. godine na teret sredstava Zavoda mogu dobiti samo tri proizvoda (inzulina) kompanije Novo Nordisk umjesto dosadašnjih šest,
- da je Zavod istovremeno uputio svim ugovornim ljekarnama obavijest o navedenim izmjenama u «Odluci o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Sarajevo, kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja» («Službene novine Županije Sarajevo» broj 2/08) (u daljnjem tekstu: Odluka o listi), prema kojoj se tri lijeka Podnositelja zahtjeva brišu sa liste. Sve ugovorne ljekarne su na temelju te obavijesti sa danom 02.06.2008. godine prestale izdavati navedene lijekove osiguranim licima na recept na teret Zavoda,
- da je po odredbama Zakona o lijekovima («Službene novine Federacije BiH», broj 51/01), Zakona o zdravstvenom osiguranju («Službene novine Federacije BiH», br. 30/97 i 7/02) i Zakona o Vladi Županije Sarajevo («Službene novine Županije Sarajevo», broj 24/03), a na prijedlog ministra zdravstva, Vlada Županije Sarajevo utvrdila važeću «Listu lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda Županije Sarajevo» (u daljnjem tekstu: Lista lijekova), te se izmjene i dopune Odluke o listi i Liste mogu vršiti samo na način i po postupku po kojem su doneseni,
- da je dana 19.03.2008. godine, neposredno pred donošenje predmetne Odluke o listi, Zavod tražio da Podnositelj zahtjeva dostavi veleprodajne cijene za navedene proizvode, što je s njegove strane i učinjeno, a potom je dana 14.05.2008. godine obavijestio Podnositelja zahtjeva da se tri njihova proizvoda skidaju sa Liste lijekova. Podnositelj zahtjeva predpostavlja da su predmetni lijekovi skinuti sa Liste lijekova upravo zbog cijena, te tvrdi da to nije mogao niti smio biti kriterij za njihovo skidanje s Liste lijekova, jer su cijene bile utvrđene sukladno Naredbi o

utvrđivanju referalnih cijena lijekova («Službene novine FBiH»,br.14/07) koju je donio federalni ministar zdravstva i čija je primjena obvezujuća za Županijske zavode zdravstvenog osiguranja,

- da je Odlukom o listi propisano da će Zavod samo za lijekove koji se nalaze na Listi lijekova, a za koje nije utvrđena referalna cijena, zadržati pravo samostalnog odlučivanja o cijeni takvog lijeka, koju će snositi prilikom financiranja nabavke lijekova iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. Podnositelj zahtjeva naročito skreće pažnju na činjenicu da u Službenim novinama KS od 14.01.2008. godine u posljednjoj objavljenoj Listi lijekova cijene pojedinih inzulina konkurentskih kompanija nisu istaknute,
- da je na sastanku održanom dana 15.06.2008. godine sa Ministrom zdravstva Županije Sarajevo, prim.dr Mustafom Cupolovom, Podnositelj zahtjeva informiran kako ni ministar ni Ministarstvo zdravstva Županije Sarajevo o ovom aktu Zavoda br.05-/08 od 05.05.2008. godine nisu unaprijed obavješteni, a na temelju čega Podnositelj zahtjeva tvrdi da je Zavod postupio samoinicijativno i bez dozvole nadležnog organa, što predstavlja grubo kršenje zakona,
- da je ovakvo djelovanje Zavoda u suprotnosti sa Zakonom te da je došlo do ograničavanja i podjele tržišta, odnosno izvora snabdijevanja te izvršena primjena različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima, čime je Podnositelj zahtjeva doveden u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju, odnosno druge dvije konkurentne kompanije stavljene u privilegovan položaj,
- da je ovakvim djelovanjem Zavoda, ograničeno tržište prometa lijekova koji se izdaju na recept, a koji su uvršteni na važeću Listu lijekova, na štetu korisnika, te da ovakvo jednostavno i nezakonito ponašanje Zavoda predstavlja zlorabu prevladavajućeg položaja iz članka 10. stavak 2. Zakona o konkurenciji,
- da je doveden u neravnotežan položaj u ostvarivanju prihoda na tržištu lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda, jer je prodajom predmetnih lijekova u 2007. godini ostvario prihod od 1.557.640,00 KM te je sad izbacivanjem ovih lijekova sa Liste lijekova, za isti uskraćen,
- da Zavod svojim aktom brisanja predmetnih lijekova sa Liste lijekova nije nanio štetu samo Podnositelju zahtjeva, već i potrošačima odnosno korisnicima predmetnih lijekova, što je potkrijepio pismom: Udruženja dijabetičara Županije Sarajevo, Udruženja endokrinologa i dijabetologa u Federaciji BiH i Pedijatrijske klinike kliničkog centra Univerziteta Sarajevo u kojima se od Zavoda traži da poništi akt broj 05-/08 od 05.05.2008. godine,
- da smatra da su ispunjeni uvjeti iz članka 40. Zakona te traži donošenje rješenja o privremenoj mjeri.

Analizirajući zahtjev za pokretanje postupka i dokumentaciju koju je Podnositelj zahtjeva dostavio uz isti, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povreda Zakona na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, te je na sjednici održanoj dana 11.09.2008. godine, sukladno članku 32. stavak (2) Zakona donio Zaključak o pokretanju postupka broj: 01-02-26-023-7-II/08.

Sukladno članku 33. Zakona, Konkurencijsko vijeće je primjerak navedenog Zaključka o pokretanju postupka dana, 11.09.2008.godine pod brojem: 01-02-26-023-12-II/08 dostavilo na odgovor Zavodu.

Zavod je dana 25.09.2008. godine Konkurencijskom vijeću pod brojem: : 01-02-26-023-13-II/08 dostavio odgovor na Zaključak o pokretanju postupka u kome ističe slijedeće:

- da je svojim dopisom br. 05-1595/08 od 05.05.2008. godine obavijestio Podnositelja zahtjeva o inzulinima, koji se izdaju osiguranicima na teret sredstava Zavoda, čiji je proizvođač, a kojim dopisom je ujedno obavješten da se tri njihova inzulina brišu sa Liste lijekova, koji se izdaju na teret sredstava Zavoda, a objavljeni su u Odluci o listi.

- da je brisanje navedenih inzulina sa Liste lijekova, Zavod obavio sukladno Naredbi o utvrđivanju referalnih cijena lijekova, gdje je u točki 5. stavak 2. precizno određeno da za lijekove kojima nije utvrđena cijena sukladno Naredbi, a nalaze se na listi lijekova, svi zavodi zdravstvenog osiguranja zadržavaju pravo samostalnog odlučivanja o cijeni takvog lijeka koju će snositi prilikom financiranja nabavke lijekova iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.
- da se navedeni inzulini, koji su proizvod Podnositelja zahtjeva, nalaze na Listi lijekova, ali da za njih nije utvrđena referalna cijena Naredbom, te je stoga Zavod primjenio članak 5. stavak 2. Odluke o listi i samostalno odlučio o cijeni predmetnih lijekova.
- da je u postupku odlučivanja o cijeni pribavio tri ponude, te izabrao ponuđača sa najnižom ponuđenom cijenom inzulina, a potom izvršio brisanje predmetnih proizvoda Podnositelja zahtjeva sa Liste lijekova, a sve sukladno proceduri utvrđenoj odredbama Naredbe i Odluke o listi.
- da je dopisom br.05-/08 od 05.05.2008.godine obavjestio sve ugovorne ljekarne o nastalim promjenama u Listi lijekova
- da je Klinika za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu, dala mišljenje da predložena lista inzulinskih preparata apsolutno omogućava pacijentima kvalitetnu i dobru medicinsku zaštitu u Županiji Sarajevo, a ujedno je sačinjena na kriteriju ekonomičnosti i racionalnosti trošenja materijalnih sredstava.
- da je shvatanje Podnositelja zahtjeva da se brisanjem njegovih proizvoda sa Liste lijekova krši Zakon, utemeljeno na nepoznavanju procedure koja je precizirana federalnim i Županijskim podzakonskim aktima, koji su temeljni dokumenti za rad Zavoda i Komisije za lijekove.
- da je u 2007.godini zabilježen trend porasta potražnje predmetne vrste inzulina drugog proizvođača, što negira tvrdnju Podnositelja zahtjeva da je skidanjem njihovih inzulina sa Liste lijekova, napravljen problem psihološkog prilagođavanja pacijenata na nove inzuline i uskraćeno pravo na izbor terapije.
- da se protivi donošenju bilo kakve privremene mjere, jer niti jednom svojom radnjom nije povrijedio Zakon.

U daljnjem tijeku postupka, obzirom da se radi o predmetu sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je održalo usmenu raspravu sukladno članku 39. Zakona. Usmena rasprava je održana dana 21.10.2008. godine u prostorijama Konkurencijskog vijeća i ispred Novo Nordisk-a je prisustvovao punomoćnik, advokat Sead Miljković i direktor Novo Nordiska Mladen Vlaški, a ispred Zavoda prisustvovali su punomoćnici Hadžibajrić Nermana i Tvrtković Nedim

Tokom usmene rasprave stranke su se izjasnile da u cjelosti ostaju kod zahtjeva za pokretanje postupka odnosno odgovora datog na Zaključak o pokretanju postupka, stim što su svoje pismene akte stranke detaljnije obrazložile kao i razloge za podnošenje zahtjeva odnosno za donošenje akata od 05.05.2008. godine.

U provođenju postupka Konkurencijsko vijeće je utvrdilo mjerodavno tržište za predmetni slučaj.

Sukladno članku 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni Glasnik BiH», broj 18/06) mjerodavno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti gospodarskih subjekata na određenom zemljopisnom području.

Mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihova bitna obilježja, kvalitet, uobičajnu namjenu, način upotrebe, uvjete prodaje i cijene.

Mjerodavno zemljopisno tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je mjerodavno tržište u ovom predmetu tržište usluga izdavanja lijekova na recept osiguranim licima na teret sredstava Zavoda na području Županije Sarajevo.

Na temelju uvida u dokumentaciju iz spisa predmeta te ocjene izjava datih na usmenoj raspravi, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo slijedeće činjenično stanje:

- Vlada Županije Sarajevo usvojila je Odluku o listi lijekova, a sastavni dio navedene odluke je i Lista lijekova, koji se propisuju na teret sredstava Zavoda, a na kojoj listi se nalaze i tri inzulina Novo Nordiska i to pod rednim brojem 46. A10AB05 inzulini aspart Novo Rapid Fleh Pen, pod rednim brojem 52. A10AC01 inzulini humani Insulatard Novolet i rednim brojem 58. A10AD01 inzulini humani Mihtard 30 NovoLet, a koje je Zavod svojim aktom broj: 05-/08 od 05.05. 2008. godine na posredan način brisao sa navedene liste. Istim aktom Zavoda, sa Liste lijekova osim navedenih inzulina, skinuti su i drugi lijekovi različitih proizvođača lijekova i to: red.broj 37. Actrapid HM 100, Novo Nordisk, red.br. 40,41,42. Insuman HR 1799 rapid, Sanofi Aventis, red.br.48. Apidra, Sanofi Aventis, red.br.51. Insulatard HM, Novo Nordisk, red.br.54. Insuman HR 1799 basal, Sanofi Aventis, red.br.57. Mixtard 10 NovoLet, Novo Nordisk, red.br.59. Mixtard 40 NovoLet, Novo Nordisk, red.br.61,62,63. Insuman HR 1799 comb 15/85, Sanofi Aventis, red.br.64. Insuman HR 1799 comb 25/75, Sanofi Aventis, red.br.67,68,69. Insuman HR 1799 comb 50/50, Sanofi Aventis i red.br. 70. Lantus, Sanofi Aventis.

Zavod je, kako je to obrazložio u odgovoru na Zaključak o pokretanju postupka, izvršio brisanje sukladno članku 5. stavak 2. Odluke o listi i Točkom 4. stavak 5. Naredbe o utvrđivanju referalnih cijena lijekova Federelnog ministarstva zdravstva. Naime, člankom 5. stavak 2. Odluke o listi je propisano da za lijekove koji se nalaze na Listi lijekova, a za koje nije utvrđena referalna cijena Zavod će sukladno Točkom 4. stavak 5. Naredbe o utvrđivanju referalnih cijena lijekova, zadržati pravo samostalnog odlučivanja o cijeni takovog lijeka, koju će snositi prilikom financiranja nabavke lijekova iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Međutim, Konkurencijsko vijeće je uvidom u Listu lijekova, koja je sastavni dio Odluke o listi, utvrdilo da navedena tri lijeka Novo Nordiska, koja su brisana sa Liste lijekova, imaju utvrđenu referalnu cijenu i pozivom na članak 5. stavak 2. Odluke o listi i na točku 4. stavak 5. Naredbe o utvrđivanju referalnih cijena lijekova, Zavod nije imao ovlaštenje da samostalno odlučuje o cijeni navedenih lijekova, odnosno da ih posredno briše sa Liste lijekova, o čemu je pismeno obavijestilo sve ugovorene ljekarne Županije Sarajevo, aktom broj: 05-/08 od 05.05.2008. godine.

U postupku koji je prethodio donošenju rješenja, Konkurencijsko vijeće je cijeno da li akt Zavoda br: 05-/08 od 05.05.2008. godine ograničava i kontrolira tržište dovodeći pojedine gospodarske subjekte u nepovoljan položaj u odnosu na druge i da li se navedeni akt može smatrati zabranjenim sporazum u smislu članka 4. Stavak 1. Zakona.

Imajući u vidu činjenicu, da je navedeni akt Zavoda imao za posljedicu faktičko dejstvo i utjecaj na tržište lijekova koji se izdaju na teret sredstava Zavoda, Konkurencijsko vijeće smatra da se navedeni akt može smatrati kao zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak 1. Zakona,

te da je Zavod svojim aktom broj: 05-/08 od 05.05.2008. godine posredno ograničio tržišnu konkurenciju lijekova koji se izdaju na teret sredstava Zavoda.

Ograničavanjem tržišne konkurencije izdavanjem lijekova na teret sredstava Zavoda pojedini gospodarski subjekti proizvođači lijekova, kao što je Podnositelj zahtjeva dovedeni su u nepovoljan položaj u odnosu na druge proizvođače lijekova, čiji se lijekovi izdaju na teret sredstava Zavoda. Zavod je tako na direktan način omogućio drugim gospodarskim subjektima odnosno proizvođačima lijekova povoljnije uvjete u poslovanju, dok je Podnositelju zahtjeva istovremeno stvorio nepovoljne uvjete poslovanja o čemu je i detaljno iznio podatke Podnositelj Zahtjeva, iako su svi imali isti status prema Odluci o listi u pogledu prodaje lijekova na teret sredstava Zavoda.

Zavod je na ovaj način onemogućio da mnogi pacijenti, koji troše navedena tri lijeka Novo Nordiska, iste nabavljaju pod povoljnijim uvjetima, odnosno na način kako im je to omogućila Vlada Županije Sarajevo, a o čemu su se u tom pogledu i pismeno izjasnile pojedine stručne institucije iz oblasti zdravstva.

Dakle, kako je nesporno utvrđeno, akt Zavoda br: 05-/08 od 05.05.2008. godine ima za posljedicu sprječavanje, ograničavanje i narušavanje tržišne konkurencije te je odlučeno kao u točki 1. izreke ovog rješenja.

U tom pogledu naloženo je Zavodu da u roku od 8(osam) dana od dana prijema ovog rješenja navedeni akt izmijeni, tako što će omogućiti Podnositelju zahtjeva, kao i svim ostalim gospodarskim subjektima, da svoje lijekove, koji se nalaze na Listi lijekova, propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda, kako je to odlučila Vlada Županije Sarajevo Odlukom o listi i o tome pismeno obavijesti Konkurencijsko vijeće kao i Podnositelja zahtjeva.

Polazeći od nesporno utvrđene činjenice da je Zavod grubo prekršio odredbe članka 4. Stavak 1. Točka b) Zakona, kao i druge propise koji propisuju izdavanje lijekova na teret sredstava Zavoda, Konkurencijsko vijeće je u smislu članka 48. Stavak 1, točka a) i stavak 2. Zakona, izreklo novčanu kaznu u iznosu od 50.000,00 KM Zavodu i novčanu kaznu od 15.000,00KM odgovornom licu direktoru Mahmutu Đapo. S obzirom na visinu izrečene novčane kazne, Konkurencijsko vijeće nije imalo prvenstveno za cilj kažnjavanje zbog kršenja Zakona, već da upozori Zavod, kao i odgovorna lica, da poštuju pravila tržišne konkurencije. Osim toga, izrečena novčana kazna je blaga, u odnosu na visinu novčane kazne, koja je zapriječena sukladno članku 48. Zakona.

Nadalje u svom zahtjevu Novo Nordisk ističe da Zavod zlouporabi svoj prevladavajući položaj u smislu članka 10. Stavak 2. točka c) i d) Zakona, ističući da Zavod stvara različite uvjete poslovanja gospodarskim subjektima, čime ih dovodi u neravnopravan i nepovoljan konkurencijski položaj. Člankom 9. i 10. Zakona je propisano šta se smatra prevladavajućim položajem i na koji način se zluporabi prevladavajući položaj.

Imajući u vidu nespornu činjenicu da Zavod nema prevladavajući položaj, u smislu članka 9. Zakona, te da ne sudjeluje na mjerodavnom tržištu prodaje lijekova na teret sredstava Zavoda, to se iz navedenih razloga Zahtjev Novo Nordiska u dijelu koji se odnosi na zluporabu prevladavajućeg položaja od strane Zavoda, odbija kao neutemeljen.

U svezi s zahtjevom Novo Nordiska za donošenje privremene mjere iz članka 40. Zakona, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije bilo mjesta donošenju iste.

Točno je da je Podnositelj zahtjeva za posljedicu imao direktne štete po temelju navedenog akta Zavoda, koji je ocijenjen da nije sukladan Zakonu , ali ta pretrpljena šteta nije tolika da bi dovele u pitanje poslovanje Novo Nordiska na mjerodavnom tržištu lijekova. Naime, lijekovi Podnositelja zahtjeva, koji su neposredno brisani sa Liste lijekova i dalje su bili prisutni na tržištu lijekova i bili su dostupni pacijentima.

Osim toga Konkurencijsko vijeće je o Zahtjevu Podnositelja odlučilo u zakonskom roku i ovim rješenjem naloženo je Zavodu da u kratkom roku otkloni uočene nepravilnosti i omogući Podnositelju zahtjeva da navedene lijekove propisuje i izdaje na teret sredstava Zavoda.

Na temelju svih mjerodavnih činjenica i dokaza izvedenih u tijeku postupka, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u izreci ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istoga nije dozvoljena žalba. Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno, objave ovoga Rješenja.

Predsjednik

Ibrica Lakišić